

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Károly trónörökös Bécsbe érkezett

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: Károly román trónörökös tegnap délután innen Bécsbe utazott, miután délelőtti részt vett a nemzetközi repülő konferencia ünnepélyes megnyitá-
sán. A trónörökös a bécsi pálya-
udvaron az osztrák kormány kép-
viselője és a bécsi román követség
személyzete Mitileneu főkonzul
vezetésével fogadta.

Az olaszországi ellenzék bevonul a parlamentbe

— Az Estilap eredeti távirata —

Milanóból jelentik: A Cor-
rier della Sera szerint
bizonyos, hogy az ellenzék
pártja a „Monte Aventino” a
parlament megnyitása után be-
vonul a képviselőházba. Ezál-
tal az olasz ellenzéki pártok-
nak — a fascista éra óta ál-
landó passzivitása megszűnik
s az olasz parlament rövidesen
erős ellenzéki akciók szín-
helye lesz.

Nagyvárad árnyajánok

Magyar korona	340—	árú	335 pénz
Osztrák schilling	29—	"	2880 "
Francia frank	985	"	975 "
Angol font	997	"	995 "
Svájc frank	3975	"	3965 "
Lira	850	"	840 "
Dollár	20350	"	20250 "
Cseh korona	606	"	604 "

Dr Jacob János

Rágalmazási pörre üzen-
telt korosbarlangi
földműves ellen

Tizennégy korosbarlangi
földműves följelentést tett dr
Jacob János ügyvéd ellen,
azt állítva róla, hogy a Beth-
len-birtok megvásárlása körül
illegálisan járt el. Sem az
ügyészség, sem a főügyészség
nem találta beigazoltának a vá-
dat és ezért megszüntette az
eljárást dr Jacob ellen, aki
erre hatóság előtti rágalmazás
miatt pört indított a följelent-
ők ellen.

Az érdekes pört mára tüzte
ki a nagyváradai járásbíró,
de miután két vádlott nem je-
lent meg, Jacob János pedig
nem kapott idézést, Chisiu já-
rásbíró a tárgyalást elhalasz-
totta.

Elfogatási parancs!

A 0989 B2749 vagy a 0529 W2294 esetleg a 0307 K4007 számú
százlejesek felkutatandók és elfogandók

Az Estilap szerkesztősége 500 lejt fizet mindegyikért

Küld-e Németország képviselői az európai biztonság kérdését tárgyaló konferenciára? Súlyos ellentétek a birodalmi kormányban

Berlinből jelenti a Rador:
A német kormány tagjai teg-
nap délután Hindenburg
köztársasági elnökkel minisz-
tertanácsra ültek össze. Az ülés-
en dr Gauss jogi szakértő
referált a londoni tanácskozá-
sok eredményéről, majd Stre-
semann ismertette a szövetsé-
gesek konferenciájára való
meghívást. E konferencián
tudvalevően az európai biz-

tonság, vagyis a béke megóvá-
sának kérdéséről lesz szó. He-
ves vita indult meg e kérdés-
ben, amely a kora hajnali órá-
kig tartott és eredménytelenül
végződött. A tanácskozásokat
ma folytatni fogják. Hír sze-
rint Hindenburg erélyesen
állást foglalt Stresemann állás-
pontja mellett és kifejtette,
hogy Németországnak a londoni
tanácskozások után részt

kell venni a szövetségesek
konferenciáján.

A német nacionalista párt
vezérlőbizottsága tegnap ülést
tartott. A párt vezérei rezer-
vált magatartást tanúsítanak a
garancia-paktum kérdésében,
azonban a vidéki szervezetek
határozottan ellene foglalnak
állást.

Miért volt Constantinescu miniszter Varsóban

Felhivatalos cárolai Csicserin orosz külügyi
népbiztosai való találkozásáról

Bukarestből jelenti a Rador:
Constantinescu Alexandra földmü-
velésügyi miniszter varsói útjáról
hazaérkezett. A miniszter, aki tu-
lajdonképpen a lemergi mintava-
sarra utazott, Varsóban udvari-
sági látogatást tett.

Egyes lapok a földművelésügyi
miniszter varsói látogatását Csí-
cserin orosz külügyi népbiztos uta-

zásával hozzák összefüggésbe. Ez
a kombináció — mint a kormány-
hoz közelálló helyről jelenti —
mindenképpen teves, mert az orosz
külügyi népbiztos ezideig nem ér-
kezett Varsóba, de ha ott is lett
volna, Constantinescu akkor sem
találkozott volna vele, mert ez
nem volt tervbevéve.

KÜLFÖLD

Bethlen magyar miniszterelnök cikke Magyarország jövő politikájáról

— Az Estilap eredeti távirata —

A Revue de Genève
című geníi folyóiratban Beth-
len István gróf magyar mi-
niszterelnök cikket írt Magyar
ország gazdasági helyzetéről.
E cikkben többek közt így ír
Bethlen gróf:

— Az alkalmazott orvosze-
rek elégtelenek a tökéletes
gyógyulásra. Magyarország a
Népszövetségtől újabb össze-
gek felszabadítását kell, hogy
kérje és ha a mezőgazdasági
hitel kérdését megoldotta, úgy
1926-ban Európa csaknem tel-
jesen meggyógyult Magyar-
országot láthat. A belső pénz-
ügyi helyzet megszilárdulása

után a kultura fejlesztése kö-
vetkezik. A magyar külpoli-
tika az ország mostani viszó-
nyai által meghatározott utat
követi: béke kifelé és bé-
ke befelé. Magyarország
tisztelőben tartja a trianoni
béke rendelkezéseit és ugyan-
ezt kéri másoktól is. Nem állja
meg helyét az a vád, hogy
Magyarország fegyverkezik,
mert hiszen még a békeszerző-
désben megengedett harminc-
ötezer katonája sincsen.

— Magyarország — (fejezi
be cikkét Bethlen — erőfeszí-
téssel igyekszik a világban új
helyzetéhez alkalmazkodni és

becsületes jóakarattal teljesíti
kötelességeit. Meg vagyok
győződve, hogy Magyarország
hozzá fog járulni egész Európa
művelődésének, békéjének vi-
rágzásához, megizmosodásá-
hoz.

Magyarország nem volt peres fel a bányai kérdésben

Baross János és Pakots
József magyar nemzetgyűlési
képviselők reterjesztést intéz-
tek Bethlen miniszterelnökhöz,
akit felkértek, hogy az erdélyi
és bányai telepések ügyében a
Népszövetségnek erélyesen
foglaljon állást.

Bethlen miniszterelnök a
felterjesztésre most küldött
választ. Erélyesen visszautá-
sítja azt a kritikát, hogy a ma-
gyar delegáció a Népszövet-
ségnek nem lépett volna fel
eléggé erélyesen. Ennek éppen
az ellenkezőjét igazolják a ma-
gyar felszólalásokra elhangzott
támadások és kritikák.

Az erdélyi telepések ügyé-
ben a Népszövetség előtt Ma-
gyarország nem szerepelhetett
peresfélként.

A két ellenzéki képviselőnek
azt az indítványát, hogy a
magyar kormány a fenti
ügyekből kifolyólag lépjen
érintkezésbe az angol, francia,
olasz, amerikai és japán parla-
mentekkel, Bethlen miniszter-
elnök csak akkor mérlegelheti,
ha az erre vonatkozó végleges
terveket megkapja.

Atlantic mozgó6 és 9¹/₄ órákor**Apolló mozgó**

5, 7 és 9 órákor

Monumentális sláger film!

Ma, kedden először

TRÓJA

II. része

Monumentális film 6 hosszú felvonásban

A főszerepekben: EDY DARCLEA, HANNA RALPH, VLA-DIMIR GAIDAROV, ALBERT STEINRÜCK, CARLO ALDINI, CARL DE VOGT,

HIREK

Trostean Jeant baleset érte

Nagyváradon is jól ismerik — hiszen az utóbbi években hosszú hónapokat töltött itten — Trostean Jeant, az európai hírvégszemély. Mint Lugosról jelentik, a túltengően bohém-temperamentumú művész elég súlyos baleset érte a krassószörényi kisvárosban. A művész hangversenyt hirdetett a lugosi városi színházban, azonban a hangverseny napján délelőtt még egy próbát akart tartani. Probaközben át akart haladni a színpadot a nézőtérrel összekötő deszkapadlón, amikor hirtelen megcsúszott és a zenekarba zuhant. Az orchester-mélyedés körülbelül két méter és így a művész súlyos sérülést szenvedett. Beszállították a lugosi kórházba, ahol az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a jobb lába eltört. A szerencsétlenül járt művész iránt általában a részvétel.

* A váradai színházi bizottság ülése. Holnap, szerdán délután rendkívüli ülést tart a színházi bizottság, amelynek tárgysorozatán igen fontos ügyek szerepelnek. Tárgyalni fogják a színházi ruhatár és a büffé bérbeadását, továbbá Gróf László színházigazgatónak a művészeti személyzetre vonatkozó bejelentését. Popa György dr. kéri a bizottság tagjainak megjelenését.

* Felmentették a sikkasztással vádolt váradai pénzügyi tisztviselőt. Ma hirdette ki az ítéletet a törvényszék Mitescu-tanácsa a Costin Anghel volt pénzügyi tisztviselő sikkasztási bűnperében, a melyről annak idején a Nagyvárad Estilap részletesen beszámolt. Emlékeztetes, hogy Costin Anghel azzal vádolta Coroiu volt pénzügyigazgatót, hogy 58 ezer lejt elcsikkasztott. A bíróság, Andru Szevér dr. védelme után, bizonyítékok teljes hiányában felmentette Costin Anghelt. A vád képviselője felebbezett.

* Öngyilkos földbirtokos. A pesti csendőrség jelenti, hogy Varga János 35 éves közepesi földbirtokos, lakásán — revolverrel fölbeltette magát és nyomban meghalt.

* A Zsidó Lyceum évnnyitó ünnepe szeptember hó 25-én lesz. A tanulók reggel fél 9 órákor az iskolába gyülekeznek, noonan az ifjúság a Cion templomban tartandó istentiszteletre vonul. Istentisztelet után a tanulók az iskolába mennek vissza. Az igazgatóság.

Nagyvárad város öt belférlőjének szerződését felbontotta a minisztérium

Mit mond Bucico dr. polgármester

Az új lakbérleti törvény — mint ismeretes — 1925 május elsejével szabaddá tette mindazokat az üzlethelyiségeket, amelyekre nézve a bérlet nem tudott megállapodást kötni a háztulajdonossal. Ilyenkor sokan maradtak üzlethelyiség nélkül. Egymaga Waiszlovits Emil két bérletét: Pacala gyógyszerészt és Stupariu illatszerkereskedőt lakoltatta ki helyiségükből az új törvényre való hivatkozással. Hasonlóan üzlethelyiség nélkül állott többek közt a Librarie Romaneasca könyv- és papirkereskedés, Georgescu egyenruha szabó és Hategan borbély.

A városi tanács annakidején kelle előzetes engedéllyel sietett az öt cég támogatására és Pacalának a Bazár-épület kapualjának tele részét bocsájtotta rendelkezésére, a többi négy céget pedig a Széchenyi-épületben helyezte el.

A város új bérleti átalakították a helyiségeket és zavartalanul dolgoztak hónapokon keresztül.

A múlt héten aztán váratlan zavarok támadtak ez új bérletek körül. A belügyminisztérium kezdett

* Elgázolta a szénásszekér. Tőből jelentik: Fazekas Imre 45 éves földműves, miközben a szénát behordta a mezőről, a szekérről a lovak közé esett, úgy, hogy a szekér keresztül gázolt rajta. Esméletlen állapotban vitték lakására, ahol egy óra múlva meghalt.

* Értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy bécsi utamról hazaérkeztem és a legújabb divatkreációval rendelkezem. Adler Emma.

* Halálozás. Nagyváradon mely megilletődéssel fogadják a hírt, hogy Szilágyi Lajos magyar nemzetgyűlési képviselő György fia, tüdőbetegségben meghalt. A husz éves diák, kedves, feltűnően intelligens fiú két év előtt betegedett meg és svájci szanatóriumokba küldték, majd Egyiptomba ment és egy évnél hosszabb időt töltött tengeren, az Atlantic társaság hajóján. A rettenetes betegség azonban szétzúzta a fiatal szervezetet, Szilágyi Györgyöt végzetes állapotban vitték haza szülei házába, ahol kiszenvetett. A halottat Váradon nagybátyja dr. Mór dr. Ernő főorvos családja gyászolja.

érdeklődni a bérleti szerződések megkötésének körülményei iránt, bekerte a várostól az eredeti szerződések és miután azokat az állami számviteli törvény (Legia Contabilitatii) 219. szakaszába ütközönek találta,

mind az öt szerződést semmisnek nyilvánította.

A miniszteri döntés indokolása szerint városi tulajdonú képező épületrészeket csakis nyilvános árverésen lehet eladni.

Az érdekes miniszteri döntéssel kapcsolatosan kérdést intéztünk dr. Bucico Koriolán polgármesterhez, aki kijelentette, hogy a város annakidején, a szerződések megkötésénél teljesen törvényes formák között járt el és

a nyilvános árverést csupán azért mellőzte, mert 30 ezer lejen aluli bérletekről és igen rövid időre kötött bérleti szerződésről volt szó.

A városi tanács különben holnap ülésén foglalkozik a belügyminiszter határozatával.

Járnak-e a csecsemők a váradai kávéházakba?

Elvi vita a tej körül, a törvényszék előtt

A váradai kávéházakban nemrég razzia volt, amelynek során fölözött tejet találtak. Dr. Comsia tiszti főorvos egyenként 1000 lej pénzbüntetésre ítélte a kávéoskat, akik ez ellen felebbezték. Az ügyet ma tárgyalta a törvényszék Dobos-tanácsa, amely előtt dr. Grünstein Bernát ügyvéd a kávéosok képviselőjében — azazl védekezett, hogy a kávéosok nem lehetnek felelősek azért a tejért, amelyet — nyilván már eleve fölözve — a termelőktől vesznek.

— Egyébként — állapított meg dr. Grünstein — a fölözött tej sokkal egészségesebb, mint a lefőlözött, hisz a leghíresebb orvosok csecsemőknek és betegeknek fölözött tejet rendelnek. Ezért van az, hogy sok vendég kifejezetten

fölözött tejet kéri a kávéházakban.

A bíróság tagjai elmosolyodtak erre a kijelentésre és a derűtség általánossá vált, amikor dr. Sovrea Valér vezetőügyész megállapította, hogy csecsemők — legalább Váradon — nem szoktak kávéházba járn.

Kihallgatta a bíróság Szeberényi Pál főügyészt is, aki kijelentette, hogy bár tizenöt éve jár kávéházba, azt még nem tapasztalta, hogy valaki fölözött tejet kért volna. Egyébként lehetségesnek tartja, hogy a kávéosok már a termelőktől is fölözött tejet kapják a tejet, de viszont — azt hiszi — erről nekik tudniuk kell, már csak azért is, mert a tejszint külön vásárolják a termelőktől.

A bíróság végül is a törvényszék ama rendelkezése alapján, hogy a hamis tejet az felelős, aki-nél megtalálják, helybenhagyta az egészségügyi hatóság ítéletét.

Dorian filmszínház

Ma kedden
5, 7 és 9 órákor

Arádium tolbaj

Nagyszabású kalandorfilm
7 felvonásban.

A főszerepben Brunc Kaszner, Lona Schmiedt (a fehér mennyország szereplője) Dodd Bobby (a Névtelen ember főszereplője) és a kis Martin Herzberg (Cooperfield David főszereplője).

Hatalmas autó-hajszja. — Olaszországi felvételek. — Egy tudós ember titokzatos villája — Mindezek mögött egy férfi és egy nő szerelme.

JÖN JÖN JÖN

Vissza a nyomorba

A főszerepben: Mary Kid és Reinhold Schünzel.

* Beleesett a kutba. Bejelentik: Goldis Anna 70 éves balmocsolyai asszony, az éjszaka vizet akart meríteni, miközben beleesett a kutba. Reggelre holtan húzták ki a vödörrel.

x Ha elutazik, jegyét a Hegedűs Hírlapirodában váltsa meg.

* Sirkőavatás. Értesítjük rokonainkat és ismerőseinket, hogy felejtethetünk jó térjem és apánk, néhai Katzender Izrael sirkőavatása folyó hó 23-án, szerdán d. e. 10 órákor a velencei izr. temetőben lesz megtartva. Özv. Katzender Izraelné és gyermekei.

* Letitia Stamatiad estőművész nő kiállítás. A román képzőművészet egyik legkitűnőbb reprezentánsa Letitia M. Stamatiad aradi estőművész nő vasárnap délelőtt nyitotta meg kiállítását a vármegyeház disztermében. A kiállításon, amelyet szépségszámú község tekintet meg sok szép tájkép lepi meg a nézőt. Képeit sok hangulat és egyéni feifogás jellemzi. A megnyitás napján már több képet vásároltak. A kiállítás egész héten nyitva maradt és a belépés díjtalan.

Weisz Pál és Fischmann Éva

angol és francia nőidővil
szalon

2036

Rimanóczy-utca 12.

Érdekes terv a váradi lakásinség megszüntetésére

Hogyan lehet gazdaságosan
öt száz házat felépíteni?

A nagyarányú házépítési akció, amelyet a ház helyjogosultak kezdeményeztek s amelyről a Nagyvárad Estilap annak idején már beszámolt, egyre nagyobb érdeklődést váltott ki az érdekeltek körében. Az építészövezet komolyan látott a munkához, lefektette a szervezet anyagi alapjait és pályázatot hirdetett különböző típusú háztervekre. A szövetség vezetői különböző tervek alapján foglalkoznak most annak a problémának a megoldásával: hogyan lehetne a ház helyjogosultak építési igényeit a legseke-lyebb és könnyen keresztülvihető anyagi megerősítéssel kielégíteni. — E terv keresztülvitelére számos hozzászólás érkezett és ezek közt egyike a legpraktikusabbnak az a formula, amelyet Schusztér Lajos nyugalmazott ezredes, a házépítő szövetség vezető tagja juttatott el a vezetőséghez memorandum alakjában.

A memorandum gyakorlati példát állít fel, amely szerint egy építő társaság alakulna 500 taggal. Minden egyes tag 100.000 lei értékű házat építené. A tagok az építendő ház típusára nézve teljesen szabad kezet nyernének. Az így alakult társaságnak 50.000.000 lei tőkére volna szüksége.

Az alapítókra a következő fedezetet ajánlja a memorandum:

Az ötszáz tag öt éven keresztül a következő járulékokat fizetné: (Ez idő alatt az ötszáz ház felépülne):

Az első évben 100 ház után befizetendő 15 százalék vagyis fejenként	15.000 lei
Összesen	1.500.000 lei
A 2-ik évben 12%	1.200.000 lei
A 3-ik évben 9%	900.000 lei
A 4-ik évben 6%	600.000 lei
Az ötödik évben 3%	300.000 lei
Ilyen módon betölthetik	4.500.000 lei

Egyidejűleg az építészövezet minden tagja köteles havonta egy részvénynek a felét lejegyezni és az érte járó kamatot fizetni, míg a ház teljes építési költségeit kifizetik, aminek 15 év alatt meg kell

történni. Egy részvény ára 1000 lei. Tehát:

500 tag félrészvénye kitesz évenként 3 millió leit, 5 év alatt 15.000.000 leit.

Tífuszjárvány tört ki Rontón

A fertőzött faluból tejet szállítanak Nagyváradra

Kassai dr megyei, Comsia dr városi tisztiorvos és Matolay Károly dr főorvos nyilatkozata

Nagyvárad határában, alig pár kilométernyire a várostól, Rontó községben veszedelmes tífuszjárvány ütötte fel a fejét, amelynek már halálos áldozata is van és amely ellen a hatóságoknak haladéktalanul a leg-sürgősebb óvintézkedéseket kell megtenniük, hogy e veszedelmet a városba be ne cipelhessék. Annál sürgősebb a járvány elleni védekezés, mert hiszen köztudomású, hogy Nagyvárad tejszükségletének egy részét Rontó község látja el és nem lehetetlen, hogy

Nagyváradra olyanok is szállítanak tejet, akiknek családjában az utóbbi hetekben több tífuszos megbetegedés fordult elő.

Feleslegesnek tartjuk e helyen esetelní a fenyegető veszedelem remét, még az előtt az érthetlenség előtt sem akarunk időzni, hogy a város tőszomszédságában hetek óta mutakozó járványos megbetegedésekről a hatóságok ezideig nem vettek tudomást, e pillanatban nem akarunk mást, mint a szögletes bürokrácia megelőzésével egyszerre ráirányítani az illetékesek figyelmét a leselkedő vészre és halaszthatatlan védő intézkedéseket követelní e nagy vá-

ros lakosságának érdekében.

Igy tehát a tagok rendelkezése-re az első öt évben 19.000.000 lei áll.

Fedezetlen marad még a fenti számítás alapján 30.500.000 lei. A hiányzó összeget öt év alatt bank-kölcsönökből, biztosító társaságok díjából stb. teremtenék elő, természetesen megfelelő kamatozás mellett. Aki tehát az első évben építtetni akar, a fenti számítás alapján 14 év és 2 hónap alatt teljesen kifizeti az építési költségeket és így

a felépített ház jogos tulajdonosa lesz.

Ha tekintetbe vesszük, hogy Nagyváradon körülbelül 1800 ház-helytulajdonos van, akiknek építkezése a mai fenyegető lakásinséget egy csapásra megszüntetné, bizonyosra vehető, hogy a fenti tervezetet a lakásépítők szövetezete elfogadja és öt év múlva már ötszáz új épület fogja hirdetni az áldásos működést, amelyet a szervezet kifejtett.

ros lakosságának érdekében.

Körülbelül három héttel ezelőtt Csupa Etelka, a Püspök-fürdő pénztárosnője tífuszgyanus körülmények közt megbetegedett. Kézelőorvosa dr Matolay Károly azonnal kórházba utalta a beteget, akinek állapotában eleinte a gondos kórházi kezelés folytán némi javulás volt észlelhető. Azonban, pár nap múlva a kór erőre kapott és a szerencsétlen fiatal leány ir-tózatosságot mutatott. Kevés idő múlva Rontó községből több tífuszgyanus beteghez hívták a főorvost, aki pár hét alatt hat tífuszt kezelte. A főorvos minderről levélben jelentést tett a vármegyei tisztiorvosi hivatalnak, azonban a levél a késedelmes posztai kézbesítés következtében csak hosszú idő után jutott rendeltetési helyére, úgy, hogy a főorvos hetén délelőtt személyesen is fel-tárta a bajt a tisztiorvosnál, aki most már sürgős intézkedéseket fogantatott a veszedelem leküzdése érdekében.

A Nagyvárad Estilap munkatársa felvilágosításért fordult dr Kassay Kálmán vármegyei tisztiorvoshoz, aki a rontói tífuszjárvány ügyében a következőket mondotta:

— Ma délelőtt megjelent hivatalomban dr Matolay Károly orvos ur és szóbelileg tudomásomra hozta, hogy Rontó községben tífusz eseteket konstatait. Minthogy a körörvostól ezideig hozzánk semminemű jelentés nem érkezett, sürgősen felszólítottam, hogy szálljon ki a helyszínre, tartson szigorú vizsgálatot és sürgősen terjessze be jelentését.

— Azonnal értesítettük a főszolgabírói hivatalt és a rontói csendőrséget, hogy tegyenek meg minden intézkedést a baj széthurcolásának megakadályozására és igyekezzenek egyelőre a tejszállítást megakadályozni. Ertesítésünkkel a városi tisztiorvosi hivatalnak is; így aztán reméljük, hogy a veszedelem továbbterjedését és különösen a járványt a városba való behurcolását sikerül megakadályoznunk.

Felkerestük dr Matolay Károly főorvost is, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Csupa Etelka szomorú esete után többször hívtak Rontóra, ahol különböző helyeken konstatait tífuszos megbetegedést. Az egyik helyen

a beteget a konyhában fekve találtam és a szobában több tejeskondért vettem észre. Érdeklődésemre elmondották, hogy tejszállítással foglalkoz-

nak és Váradra naponta viszik be tejet.

Egy másik helyen azzal fogadtak, hogy a családban már a negyedik tífuszos megbetegedés történt, az előző három már felgyógyult. Három hét alatt öt esetem volt.

— A veszedelemről írásban, postán tettem jelentést a vármegyei tisztiorvosi hivatalnak, ma aztán személyesen is bejelentetem az eseteket dr Kassay Kálmán tisztiorvos urnak.

Dr Comsia János városi tisztiorvos is felkerestük. Kijelentette, hogy

ezideig semmiféle értesítést nem kapott a rontói járványról,

de közlésünk után személyesen indít vizsgálatot, már a keddi napon megjelenik a vámnál és megakadályozza a rontói tejszállítást a városba való szállítását.

Értesülésünk szerint dr Sándor János körörvost még a mai napon kiszállt Rontóra és vizsgálatának eredményéről rövid uton tesz jelentést a tisztiorvosi hivatalnak, ahol (ha annak szüksége mutatkozik), a legmesszebbmenő intézkedéseket, esetleg a község teljes zárását is el fogják rendelni.

Pályázat a városi adóhivatal főnöki állására

A polgármesteri hivatal pályázatot hirdet a városi adóhivatal főnöki állására, amely a VII. rangosztály 3. fokozatában van rendszeresítve. Pályázók 1925 október 10-ig bezárólag terjeszthetik elő kérvényüket a nagyvárad polgármesteri hivatalhoz és a kérvényekhez csatolják az állami tisztviselőkről szóló törvény végrehajtási utasítása 7. szakaszának megfelelő aktákat is. Olyan pályázók, akik valamilyen közhivatalt töltenek be, ezt a körülményt is tüntessék fel és kérvényüket annak a hatóságnak az útján terjesszék elő, amelynél működnek, hozzáfűzve az illető hatóság részéről való referenciákat is.

Az 1925 október 10. után érkező kérvényeket nem veszik figyelembe. — Nagyvárad, 1925. szeptember 21. Bucico Koriolán dr polgármester.

Mindenkinek

személyesen kell jelentkezni a fényképes igazolványért

A Nagyvárad Estilap elsőnek adott hírt a fényképes személyazonossági igazolványok kiállítására vonatkozó rendeletről és a publikum érdekeit tartva szem előtt, azóta is fokozott figyelemmel kísérjük a népesedési hivatal munkáját. Bejan János hivataliönök engedélyével tegnap végigstatistáltuk az első napi jelentkezéseket és megállapítottuk, hogy a munkálatok simán, minden fennakadás nélkül, zavartalanul folynak.

Legfontosabb — és mindenki saját érdekében cselekszik, ha személyesen jár el az igazolványok kiállításáért. Szükséges ez már annál az egyszerű oknál fogva is, mert így minden külön áldozat meg-

hozása nélkül, a tíz lejes taxalenizetése ellenében, ki-ki megkapja a személyazonossági igazolványát. De ettől függetlenül eminens érdeke mindenkinek, hogy a személyazonossági igazolványba felvett adatok a tényekkel teljesen meg-egyezőek legyenek, nehogy eestleges igazoltatás esetén kellemetlenségek származzanak.

Ma még különben a Rimánóczy-utcán lakó polgároknak kell jelentkezniük, de ugyanakkor megkezdik a Vulcan József (Nagy Sándor)-utcán, a Traján (Széchenyi)-térén és a Sztaroveczky-utcán lakók személyazonossági igazolványainak kiállítását is.

**Párisi
női divat
ujdonságaim
megtekintése
cellából kérem
szíves
látogatását**

SZILAGYI

Ferdinand király-ut 3. SZ.

Színház

BÉRLETI FELHÍVÁS!

Mély tisztelettel jelentem Oradea-Mare város nagyrabecsült közönségének, hogy az 1925—26. évi színildényben 120 előadásra bérletet hirdetek, a mely bérlet folyó évi október hó első napjaiban veszi kezdetét. 60 A) és 60 B) bérletes előadás lesz.

Bérleti árak a következők:

Nagy páholy 60 esti előadásra 23.000 lei.

Rendes páholy 60 esti előadásra 17.000 lei.

Zsöllye 60 esti előadásra 4.500 lei.

Körszék 60 esti előadásra 3.500 lei.

Támlásszék 60 esti előadásra 2.300 lei.

A régi bérlet jogait folyó hó 26-ig, szombat déli 12 óráig tartom fenn.

Bérelni lehet Halmai Lajos titkárnál a színházi irodában a mai naptól kezdve mindennap délelőtt 9—12-ig és délután 4—6-ig.

A bérleti összeg három részben is fizethető.

Mély tisztelettel:

Gróf László,

A Regina Mária Városi Színház igazgatója.

PERZSASZÖNYEGEK
részletfizetésre is kaphatók
Sternbergnél Buev. Regele
Ferdinand (Rákóczi-ut) 14 1803

**Betegeknek és
üdülőknek**

őszi utószezonra legjobban ajánlható az

ELENA

PENSIO

ABBAZIABAN

Lakás, bőséges étkezés
napi 25 lra

Felvilágosítást utazásra, vizumokra vonatkozólag ad a **Hegedüs Hirlapiroda, Oradea-Mare**

SPORT

Vasárnap lesz a Nagyvárad-Arad városközi mérkőzés?

Kiss Kálmán szövetségi kapitány hosszas tárgyalások után vasárnapra lekötötte a Nagyvárad—Arad városközi mérkőzést. Minden más alkalommal örömmel üdvözlünk volna a kitűnő szövetségi kapitány javaslatát, most azonban nem tartjuk éppen szerencsésnek a dátum megválasztását. És pedig két okból. Elsősorban is nem volt céltudatos a szeptember 27-iki terminus lekötése már azért sem, mert tekintettel a vasárnap kora délután beköszöntő nagy zsidó ünnepre, az érdeklődés egész bizonyosan a minimálisra redukálódik. Hasonlóan befolyással bír az ünnep a csapat összeállítására is. Hiszen kétségtelen, hogy a válogatott csapatban helyt foglaló zsidó

standard-játékosoktól annyi áldozatot még sem lehet követelni, hogy a legnagyobb ünnepükön mérkőzzenek. Nélkülük pedig kevés reménységgel tekintünk a várad válogatott csapat vasárnapi szereplésére elé.

○ A Törekvés ma esti birkozóversenye. Ma este 8 órakor kezdődik a Törekvés klubközi birkozóversenye, amelyen Arad, Temesvár, Brassó és Petrozsény legkitűnőbb atléta vesznek részt. A versenyt a Katolikus Kör nagyertermében tartják meg, amelynek nézőterét a rendező egyet ennek a célnak megfelelően átalakíttatta.

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

a „Hófehérke” áruházba

Sas-palota Piața Unirii (Szt. László-tér) 4

Üzlet felosztás miatt!

az összes raktáron levő kötött, szövött és rövidárú záros határidőn belül minden áron kiárúsítanak

Üzlethelyiség kiadó. :: Berendezés eladó.

A szerkesztő üzenetei

Páris. Ön azt kérdezi tőlünk: illeik-e fiatal urileánynak egymagában, kísértől nélkül külföldi utazásra vállalkoznia? Nem könnyű erre a felelet. Igen, a konzervatív, sőt a kevésbé maradi illeikódek is kísértőt, még pedig családhoz tartozót, vagy jóismerőt (persze asszonyt) rendelnek ki a külföldre utazó urileány mellé. Azonban, a gyakorlati élet egészen mást mutat. Külföldön járónak szinte fel sem tűnik a garde nélkül utazgató angol és amerikai leánytípus. Két vagy több angol vagy amerikai diáklány összeáll és bejárja a világot, vagy legalább is annak egy részét (de nem a félvilágot!) Legújabbban látható ez a típus német kiadásban: fiatal német leányok utazgatnak egyedül. Az angol szülők azt a régi konzervatív angol felfogást vallják, hogy: „Az az erény, amelyet már őrizni kell, nem érdemli meg, hogy őrizzek. Az amerikai szülők viszont azon az állásponton vannak, hogy: „Mindenkori vigyázzon a maga erkölcsére!” Önnek azonban nem szükséges a papájával szemben ezt a két angolszász bölcsességet argumentumképpen felhozni.

Tarokkista. Teljesen ismeretlen az olyan játékszabály, amely feljogosítaná a játékost a saját partnerének megkontrázására. Ha a játékos pagátra licitált, akkor mindenestre elég erős lapjának kel-

lett lenni és társának tulletróá (tous les trois) bemonadására inkább ultimóval kellett volna felelnie, ha már mindenáron be akart valamit mondani, de nem kontratulletróával. Ha a másik fél, akinél a skiz volt, nem kontrázta meg a tulletróát, hanem a két játékosnak egymás között bemondott kontráját rekontrázta, akkor természetesen nem nyerhetett rekontrát, mert érvényes kontratulletróá sem volt. Az eredmény tehát: a két játékos fizeti az egyszerűen elvesztett tulletróát.

Orvos. A közegészségügyi miniszter neve: Nicolae Saveanu, az államtitkáré: Titus Gane dr. A közegészségügyi szolgálat vezérigazgatóját dr. Borceanak hívják.

Kiváncsi. 1. Az Apollóban vetítették. 2. Nem szabad. 3. A fiúnak szabad megsértődnie, de azért a leány nem kell, hogy tulságosan komolyan vegye, ha már előbb le-

vonta a konzekvenciákat. — amint Ön írja.

Magánzó. 1. Az említett sorsjegyek rendesen tartanak húzást. 2. Nem fizetnek valorizálva. 3. Néhány évre visszamenőleg lehet reklamálni az esetleges nyereményeket.

x MIELŐTT külföldre utazik, érdeklődjék vasuti jegyek és hálókocsik után a Hegedüs Hirlapirodában. (Nemzetközi Hálókocsitársaság fiókja.)

Dreher-Haggenmacher
Nagyvárad Sörgyár rt.
legujabb világos sör
specialitása

ŐSZI SÖR

mindenütt kapható már.

x Mielőtt elutazik, hívja tel a 458-as telefonszámot és kérjen felvilágosítást utazására vonatkozólag.

Bródi: Rembrandt fejek Lei 150

* Budapestre utazók figyelmebe. A Wagon-Lits nagyvárad ügynöksége (Hegedüs Hirlapiroda) közli a Budapestre utazó közönséggel, hogy Biharkeresztesig csakis a Wagon-Lits-nél kiadott szelvények érvényesek. Kartonjegyek csakis Biharpüspökiig érvényesek.

ZONGORAK részletfizetésre kaphatók „Sternberg”-nél, Buevardul Regele Ferdinand No. 14. 1803

UTAZIK?

Előbb jöjjen
be a

HEGEDÜS
Hirlapirodába,

és kérjen felvilágosítást utirány és jegyek ára felől

ÉRTESÍTÉS

Uri-szabóságomat egy a mai kornak megfelelő ruhatisztító és javítóval kibővítettem, ahol is bármilyen elhanyagolt ruhák felelősség mellett olcsón és szakszerűen kitisztítva, javítva és azután pontosan házhoz szállítva lesznek

1709 II

Felvevő üzletek

Str. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 17 Mandel, Unirii (Szt. László-tér) 5 trafik.

BIRÓ LÁSZLÓ

uri-szabó ruhatisztító osztálya

Str. Ciorogariu (v. Uri-utca) 24.

Mentsétek meg lelkeinket!

(kl) Mi volt előbb: a bűn, vagy a jószág? Értetlen, haragvó és gyűlölködő természetű az őseimber ősztön csekevénye-e, vagy a civilizált ember borzalmas karakterisztikuma? Jó-e a virág, a jószág, a természet, amely boldog öntudatlanságban születik és hal meg s gonosz-e minden, amit emberi szándék és gondolat teremtet? Kezdetben volt a gyermek! S a gyermektől megszépülő asszony! Ugyan ki mondaná, hogy a gyermek és az anya, — embernek, társadalomnak és gondolatnak ez a két őspillére — ne volna jó, ne volna ment minden következendő bűntől? A jószágnak ez a két természetből való emberi formája véren, aranyon és gyűlöleten túl is él, beszél és hirdeti az igazt. Igen! A gyermek és az anya megmentése: ez az óriási szent feladat a mindenkor erkölcs kötelessége! Mert megmenteni az anyát és a gyermeket a háboru, nyomor és a gyűlölet pusztításaitól, egyet jelent a jószág megmentésével, egyet az ember és a társadalom biztos megjavításával!

A gyermek öntudatlan, az anyáé a tudat. S valahány anya jószágában tudatossá válik, mindannyi-nak hinnie kell hivatásában és prófétává kell válnia mindnek. Ó, milyen könnyű a jószág prófétájának lenni! Egy-egy jó szó, egy meleg mosoly, egy szép gesztus nem több-e sokszor a legszebben csendő aranyánál? S akinek hatalma nagyobb, szava kiáltóbb és keze távolabbra ér, az lépjen ki a tömegek elé és hirdesse a nőnek örökre szóló, nagy hivatottságát...

Ugy, mint Cantacuzino herceg-asszony! Egy nő, aki a hatalmasok közül való és aki megérti a gyengéket és segíteni akar rajtuk. Aki rájön arra, hogy biztonság, konszolidáció és fejlődés nyitja valójában az anyák és a gyermekek megvédésében rejlik. Aki megérti, hogy az osztályok, fajok és felekezetek közötti ellentétet voltaképpen az anyák és a gyermekek szenvedései szítják. Aki hisz, aki hiteltetni akar és cselekszik...

Cantacuzino hercegasszony felhívta az ország kisebbségi nőegyleteit, hogy tudassák vele mindazokat a sérelmeket és nehezségeket, amelyek az anyák és csecsemők védelmenek mindehnél fontosabb munkáját akadályozzák. A hercegnő felhívása nyomán országos mozgalom indul s ebben az anyák és csecsemők igazának megvédését célzó mozgalomban a nagyváradai nőegyletek is részt vesznek. Mi, akik látjuk és regisztráljuk az emberi gyöngeségeket, tisztában vagyunk arról, hogy ez a probléma súlyos és nem egykönnyen megoldható. Tudjuk, hogy az anyák és a csecsemők jalkiáltása nem választható el a közélet sok-sok kicsi és nagy problémájától, amelyeknek megoldására — legalább ezidőszorra — nincsen remény. Mégis, a hercegasszony akciója megerősít bennünket abban a meggyőződésünkben, hogy ezt a bomlott világot megegyeszer megváltani a nő segítségével nélkül nem fogja tudni senki. Az anya és a gyermek, ennél a kettős jószágnak kell célként és eszközként beteljesednie abban a harcban, amely az emberek jószágára, a népek békessejére és a társadalomnak igaz uton való fejlődésére törekszik.

Ezért bizunk mi Cantacuzino hercegnő akciójában, amely így hangzik az értő füleknek, mintha ama végzetes jelzés: „Mentsétek meg lelkeinket!”

Duca külügyminiszter személyesen kíván tárgyalni a kisebbségek képviselőivel

Uj kurzus kezdődik: barátságos közeledés a magyarsághoz

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Nagytekintélyű politikai személyiség, aki a kormány szándékait közvetlenül ismeri és értesülései mindenkor megbízható forrásul szolgáltak a sajtó számára a következő kijelentéseket tette:

— Információm szerint a Romániában élő népkisebbségek kezelése tekintetében

őszintén szabadelvű és demokratikus szellemű új kurzus fog kezdődni,

amely alkalmas lesz arra, hogy a kisebbségek körében felmerült sérelmeket és panaszokat egyszersmindenkorra megszüntesse. A kormánynak elhatározott szándéka, hogy a kisebbségekkel,

nevezetesen a nagyszámu magyar tömegekkel megteremtí a békés együttműködés feltételeit, amennyiben a kormányzatnak remélhetően módjában lesz meggyőződést szerezni, hogy a magyar tömegek lojalitása őszinte az állam irányában és ebben az esetben az ország ujjaépítésének munkájában, a konszolidáció nagy művében a kisebbségekre, mint hűséges állampolgári elemre számíthatunk.

— Téves volna az a felfogás, hogy a kormánynak ez elhatározásához akár az impulzust, akár a tanácsot Geníben szolgáltatták. Nem, a minisztertanácsban már bizonyos idő óta napirenden van a kisebbségi kérdés, amelynek megoldásáról igen mélyreható eszmecserék voltak. — Értesülésem szerint maga Duca külügyminiszter kíván közvetlen érintkezést keresni a magyarság megbízottjaival s megfelelő kormánytényezők részvételével óhajta megkezdeni az új kurzus inaugurálására vonatkozó tárgyalásokat.

— Hogy van-e a magyarságnak olyan szerve, amely az életbevágó tanácskozáson képviselheti, vagy a magyar tömegek a Magyar Párt kezébe kívánják letenni a békét, első sorban a magyar kisebbségekre tartozik. A kormány a tárgyalások megkezdése előtt bizonyára szeretne ebben a tekintetben kész helyzetet találni. Tudomásom szerint

az iskolára és egyházra vonatkozó rendeleteket

elsősorban veszik revízió alá s ezen a téren új emberek

információjára is kell számítani. Különben úgy tudom, hogy a tárgyalásokra

erdélyi román képviselők, nemzeti pártiak is

kapnak meghívót. A kormány — amelyben különben Mo-soiu miniszter megértő barátja a kisebbségeknek — a tárgyalások előtt fontos rendelkezéseket fog kibocsátani, amelyekről még időelőtti volna beszélni. A telepések ügyében hozott rezolúciót pedig a kabinet tudomásom szerint res judicata-ként tekinti.

A régi Várad romantikus esztendei

EMBEREK ÉS TÖRTÉNETEK

Írta: MARTON MANO

(35)

El kell itt mondanunk gróf Eszterházy Lulu nevezetes esetét.

Lulu hadnagy ama híres Eszterházy Pált váltotta fel, a világháború legendás hőst, aki valamikor két kézzel szórta a pénzt Váradon. Két kézzel; de nem szimbolikus értelemben. Minden mulatsága azazal végződött, hogy teletöltötte a tisztisipkáját ezüstpénzzel és — hogy tulajdon szavait idézzem — pár koronát elültetett az imádott nép közé. Minthogy pedig Pál főhadnagy úr minden éjszaka muzsikáltatta magát, már este tíz órakor gyülekezett, izgult, tülekedett az imádott nép a Royal előtt.

Eszterházy Lulu nem volt sokkal könnyelműbb, bár ő a pénzt másik ablakon dobta ki. A fiatal hadnagy egyszer hónapokig dupla zsoldot fizetett a svadronyának és varrógépet vett minden jó altiszt babájának. — De megtörtént, hogy Wertheimstein tleniktől kért kölcsön husz koronát.

... Eszterházy Lulu szabad-ságot kért és

két hónapra elment Párizsba.

Ez az ő híres története. A hadnagy úr nagyon jól érezhette magát a városok városában, mert a két hónapból már három hónap is lett, az ezredes már dörögött, de még aztán is meg kellett lecszabbitani a vakációt. Ez a pár hónapcska éppen elég volt arra, hogy Lulu hadnagy háromszázezer frank adósságba verje magát Párizsban. Nem volt mit tenni, elhatározta, hogy hazajön és akármilyen kinos lesz, mégis csak megkéri az apját, hogy fizesse ki a tartozásait. Az ősz pápai gróf szerette a fiát, de könnyelmű adósságai miatt sok szemrehányást tett neki, amit a hadnagy úr most már hiába szeretett volna elkerülni. Mindegy: fizet és berukkol az ezredhez.

Mikor a hálókocsból Bécsbe kiszállt, alig pár száz frank volt a zsebében. Estére járt, éppen csak átöltözködött a Sacherben és sietett a Jockey Clubba, ahol a barátjaival találkozott. Éjjel felé már a bakikasztalnál ült, játszott és ivott. Bizonyosan sokat ivott, mert déltől, amikor felébredt, nagyon zavart volt és alig tudott felocsudni. A szobafőpincér észreztette fel, aki egy ismert arisztokratát jelentett be. Az ismert arisztokrata kedves megalylal és bocsánatkérés-sel százezer koronát tett az éjjeli szekrényre. És mire rácsinált, hogy nini, hiszen ez a k s pénz még éjszakai nyereség, már ismét egy fiatal gróf érkezett, aztán egy herceg titkára, aztán megint egy osztrák gróf, egy magyar báró. Egymásután jöttek és tisztelték, ki ötvenezer koronát, ki kétszázezeret. Summa-summárum csaknem egy millió osztrák értékű korona volt az éjszakai zsó dicsőséges ered-

Abd-el-Krim elfogadja a spanyol békeajánlatot

A spanyolok vissza akarják vonni marokkói csapataikat Francia sikerek Sesuánál

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Madridból jelentik: Az Alchusemasnál (Marokkó) partraszállított spanyol csapatok súlyos helyzetbe kerültek. Az öbölben folyton dühöng a keleti szél és lehetetlenné teszi a további partraszállást. Tízennyolcezer helyett csak nyolc és félezer katonát szállítottak partra. A spanyolok komolyan mérlegelik, hogy visszavonják csapataikat. A rífi-csapatok Tetuánál erős támadást intéztek a spanyolok ellen.

Ezzel szemben a franciák sikereket értek el. Francia nehéz tüzérség bombázta Sesuant, ahol Abd-el-Krim főhadiszállása volt. A főhadiszállást ezért áthelyezték Tazrudba.

Most már hivatalosan is megerősítik azt a hírt, hogy Abd-el-Krim a lábán megsebesült. A rífi vezért Targisba szállították, ahol két német orvos gyógyítja.

Londonból jelentik, hogy a Daily News értesülése szerint Rabatban pénteken feltartóztatták azt a rífi követet, aki Abd-el-Krim békeajánlatát a marokkói szultánhoz itte. Hír szerint Abd-el-Krim elfogadja a spanyol békeajánlatot.

ménye: közel egy millió nyereség, hozzáadva a készpénzt, ami meg már a játék befejezésekor zsebben volt, de amiről Eszterházy Lulu kótyagos fejével totaliter megfélemedezett.

Egy sürgöny az ezredhez és egyenesen visszautazott Párizsba. Igaz, hogy három hét múlva mégis csak hazajött — igaz, hogy üres zsebbel, de adósság nélkül — szegény.

(Folytatom.)

„Ásom a siromat”

Viviani volt francia miniszterelnök — a szerelem halottja

Párisból jelentik: René Viviani, Franciaország egykori miniszterelnöke, aki nevét azzal írta be a történelembe, hogy az ő miniszterelnöksége alatt tört ki a világháború, immár ott alussza örök álmát tavaly elhunyt felesége mellett.

Most, hogy elhangzottak fölötté a nekrológok, egyes francia lapok óvatosan, anélkül, hogy a kegyeletet tulságosan megsértenék, érdekes dolgokat írnak meg a volt államférfi életéből és haláláról. A nagyvilág csak ebből tudja meg azt, amit csak bizalmas körökben tudtak, hogy Vivianinak két szenvedélye volt: az egyik a politika, a másik a szerelem. Ennek az utóbbi szenvedélyének tulajdonítható korai halála. Olyan francia ember volt ő, mint amilyennek Guy de Maupassant jellemezte honfitársait. „A francia ember olyan, — írta a nagy elbeszélő — hogy ha egy hajóárbócra felhúznak egy szoknyát, akkor a francia ember képes a hajót követve átúszni az oceánt”. Sajátságos, hogy a perzselő szerelmi lángok ugyanolyan sorsra juttatták Vivianit, mint Guy de Maupassantet.

Tavaly, amikor felesége meghalt, azt rebesgették, hogy a szerencsétlen asszony férjének csapadarsága miatt öngyilkos lett. Ez a verzió azonban alaptalannak bizonyult, mert igaz ugyan, hogy Vivianit asszony hirtelen halt meg, de az orvosok kétségtelenül megállapították halálának természetes okát. Az valószerű, hogy férjének hűtlensége siettetette az érző szívű asszony halálát, aki rajongásig imádta férjét és Vivianit bizonyosan furdalta a lelkiismeret, amikor feleségét utolsó útjára kikísérte, mert az egész temetési szertartás alatt úgy zokogott, mint egy kis gyermek. A temetés után napokig vigasztalhatatlan volt és végére is régis barátjához, Clémenceauhoz utazott, akihez ezekkel a szavakkal állított be:

— Georges barátom, hozzád jöttem, hogy vigasztaljam engem nagy bánatomban, te vagy az egyetlen ember, aki ezt meg tudod tenni, könyörülj rajtam, mert különben megőrülök.

Clémenceau társaságában csakugyan rövid idő alatt helyreállt Viviani vigasztalhatatlan volta és végre is jól érezte magát, a tavasszal azonban újra összeropant. Az igazságügyi palotában éppen beszédet akart tartani, amikor hirtelen megéngott és eszméletlenül esett össze. Hosszas ápolás után ismét javult az egészsége, úgy, hogy néhány héttel ezelőtt meg is jelent a szenátus ülésén. A felgyógyulásához gratuláló szenátorokat azonban melankólikus mosollyal intette le. Azután visszavonult vidéki kastélyába, ahol teljes magányban élt egész haláláig. Naphosszat kertjében járkált.

Költözködés miatt mélyen leszállított árak!

Prima Loden kalap — — —	190	lei
Ita — — — — —	250	„
Pichler — — — — —	250	„
Gyukits — — — — —	500	„
Habig — — — — —	550	„
3 drb prima kemény gallér	100	„
1 „ puha gallér — — —	19	„
1 „ gummi kabát — — —	280	„

Atmeneti kabátok és fehérneműek nagyon olcsó árban

Hollós

Úri divat üzlet, Bulev. Regele Ferdinand 3

gatott, kezében kapával és ásóval, amikor egyszer egy barátja meglátogatta és azt kérdezte tőle, hogy mit dolgozik a kertben, valóságos elremitó arccal így felelt:

— Ásom a siromat!

HIREK

* **Ki akar a frankfurti mintavásárra utazni?** A Wagons-Lits-társulat nagyváradai ügynöksége (a Hegedüs Hirlapirodában) közli, hogy 1925 október 4-től 7-ig általános vásár, 1925 október 2-től 7-ig pedig technikai vásár lesz a Majna-melletti Frankfurtban. E vásárra utazóknak a Magyar Királyi Államvasutak igazgatósága menetdíjkezdvezményt nyújt a látogató lakóhelyéhez legközelebb fekvő határállomástól a másik határállomásig terjedő vonalra. Ezenkívül körülbelül 30 százalékos menetdíjkezdvezményt kapnak a frankfurti vásárra utazók a Wien-Westbahnhoftól október 1-én és 3-án 23 óra 15 perckor induló 117. számú gyorsvonatra, abban az esetben, ha utazásukat legkésőbb 1925 szeptember 26-ig, a vásár megkezdésétől bejelentik. Német vizumot 75 százalékos kedvezménnyel adnak. Részletes felvilágosítással szolgál a Wagon-Lits nagyváradai ügynöksége a Hegedüs Hirlapirodában.

Premier Ambra kölnivizet használ ma egész Páris.

* **Vaskereskedelmi alkalmazottak értekezlete.** Folyó hó 23-án, szerdán este 7 és fél órakor hivatalos helyiségünkben (új Munkás Otthon, Wilson-utca 1.) vasas szakmai értekezletet tartunk, melyre minden vaskereskedelmi alkalmazott és tisztviselő megjelenségét, a tárgy fontosságára való tekintettel, feltétlen elvárjuk. Alkalmazottak csoportvezetősége.

x **Flegmann Armin cég szövet és szörme felöltő újdonságai megérkeztek.** Olcsó árak.

Premier Ambra kölnivizet csak Angyal Drogériában kapható.

x **Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb haszkötöket készít Kovács Sándorné (Nilgesztelep) pályaudvarral szemben.**

* **Elveszett ezüst cigaretta-tárcám, aki visszahozza, kétezer lei jutalmat adok.** Cim: Hegedüs Hirlapirodában.

* **Antalfi Margit** október 3-án kezdi meg az új táncanfolyamot, babák és diákok részére. A felnőttek colonja e hó 25-én este 9 órakor kezdődik. Különórak az összes táncujdonságokból vehetők.

Premier Ambra kölni a kölnivizek királya.

x **FÖLDES címfestő Strada Saguna (Kapucinus-utca) 19.**

Ha egyszer használta a Premier Ambra kölnivizet, soha más nem használ.

* **Minden őszi és téli ruházati szükségletét készpénzárak mellett 20 heti vagy 5 havi részletfizetésre vásárolhatja meg a HELLAS R-T. áruházában.** Str. Avram Jancu (v. Kossuth-u.) 14. Telefon 960. 4
100 gram Premier Ambra kölni 20 lei.

* **Purgó az ideális hashajtó.** 3
A külföldi vasuti jegyeket mindenkinek szigorúan a napi kurzuson árusítja a Nemzetközi Hálókocsitársaság nagyváradai fiókja (Hegedüs Hirlapiroda.)

MOZI

— **Trója II. része** ma megy először az Apolló és Atlantic mozgókban.

— **Harry Piel kalandor filmjénél is kalandorabb és filmből mutat ma be a Dorian-filmszínház.** A „Rádium-tolvaj” című 7 felvonásos dráma főszerepeit Brunó Kastner, Lona Schmiedt (a „Fehér menyország” főszereplője), Dodd Bobby (a „Névtelen ember” főszereplője) és a kis Martin Herzberg („Cooperfield Dávid” és „Paganini” főszereplője) alakítják. — Jön: „Vissza a nyomorba!” a főszerepben Mary Kid és Reinhold Schünzel.

Olvassa el a következő jó könyveket a Hegedüs Hirlapirodában kölcsönkönyvtárából:

Berde Mária: Haláltánc. élet sebezett, megfáradott, ról szól ez a regény, a mint a beteg fa, lesorva szétkergetett levelei mul el az életből. A regény szereplője csak a nyugalm áhítja az életből való kiszólódásért száműzött együvé egy svájci házba.

Földi Mihály: Hamlet kirá kisasszony. Akiben él a vágy megismernie a vilá és önmagát, nagy gyönyör séggel és haszonnal olv hatja a Földi Mihály élet tes és értékes könyvét 20

Harsányi Zsolt: Arany ho Az asszonyért lekövetett zugság szimboluma az Ara holló, egy hazugsáért, melynek gyümölcse magas lángoló, izzó, gyönyörű sa relem.

Lakatos László: Nehéz id Egy sereg vidám karcolat tréfát, jelenetet gyűjtött ő sze Lakatos László legúj könyvében, hogy villámke cikázó, csapódó szatíráival aztán szívérványosan i derülő humorával megnevesse és elgondolkottassa vasóit.

Hauff Meséi. A nagy ném meseíró a könnyű szárm fantázia mestere. Meséiben vonalak szédítően elferd nek, az alakok áthasonuln egymásba olvadnak. Hau meséi varázslatosan hatn reánk felnőttekre.

Jack London: Eden Mart Jack London legszebb reg nye az Eden Martin. Vén és könnyekkel megirt r gény ez, regény köntösé bújtatott való élet, az író k sveres, küzdelmekkel, cs lódásokkal, páratlan má rokka és sikerekkel átsz izgalmas élete.

CSEHOV ANTAL

a világirodalom egyik legm gyobb elbeszélője, akinek m kái nemcsak szórakoztató, o vasmányok, hanem mélye szántó tartalmukkal az en bernevelés céljait is kíváltk pen szolgálják. Legjobb műve

Dráma a vadászon 114
Orvos felesége 211
Semmirekellő Halál ár nyai 2008
Kisértetes éjjel 242
Muzsikok 268
Párbaj 235
Fekete barát 280

Olvashatók a Hegedüs Hirlap iroda kölcsönkönyvtárában.

x **Registru Special Registru Personal Lista de vanzare.** Kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Ára 15 lei.

Nagyvárad, 1925. szeptember 23.

Jobb vita a kisebbségi kérdésről a Népszövetség közgyűlésén

Közeledjenek egymáshoz a közép-európai államok

mből jelentik: A Népszövetség tegnap közgyűlésén durand elnök felhívta az államokat, hogy készüljenek arra a konferenciára, amelyet legközelebb tartanak a külügyek megkönnyítése céljából. A határozat elutasítását követően a kisebbségi kérdésről folytatott vita a konferenciára, amelyet legközelebb tartanak a külügyek megkönnyítése céljából.

átérték ezután a politikai helyzetet a kisebbségi kérdésről. A hozott határozat elutasítását követően a kisebbségi kérdésről folytatott vita a konferenciára, amelyet legközelebb tartanak a külügyek megkönnyítése céljából.

Galvanauska a határozat felolvasása után kifejtette, hogy a határozat ellenére a határozat elutasítását követően a kisebbségi kérdésről folytatott vita a konferenciára, amelyet legközelebb tartanak a külügyek megkönnyítése céljából.

Után Loucheur francia delegátus elterjesztette a második ülésről a határozat elutasítását követően a kisebbségi kérdésről folytatott vita a konferenciára, amelyet legközelebb tartanak a külügyek megkönnyítése céljából.

megelégedését fejezte ki a magyar ujjáépítés gyors haladásáért és a gazdasági helyzet javulásáért.

közgyűlés szerencsekívánatait fejezte ki a magyar kormány, amely a kereskedelem szabadságának helyreállítására irányuló törekvések alkalmasak az ország érdekének előmozdítására.

a Népszövetség örömmel látja, ha Magyarország és a szomszédállamok között kereskedelmi egyezmények jönnek létre, továbbá ha Közép-Európában csökkennének a

vámtarifák és a gazdasági kapcsolatok megerősödnek.

Végül a Népszövetség műszaki bizottsága megbízta Jouvenelt

(francia), Hymanst (belga) és Yanezt (görög), hogy jelentést készítsenek a telefon-, távíró- és drótnélküli forgalom javításáról a sajtótudósítások érdekében.

Husz halott egy montenegrói autóbalesetnél

A szerb nemzeti költő emlékünnepeinek borzalmas epizódja

Belgrádból jelentik a Radonak: Vasárnap készültek ünnepelni Cetinijében a szerbek nagy nemzeti költőjének: Petrovicsnak emlékét. Az ünnepségre az ország minden részéből küldöttek indultak Cetinijébe. Az ünnepély fényét emelte az a körülmény is, hogy a jugoszláv kormány tagjainak nagyrésze is megjelent ottan.

A hatalmasnak ígérkező ün-

nepséget azonban borzalmas szerencsétlenség zavarta meg. Vasárnap délben egy delegátusokkal telt autóbusz a Lovcsenhegyiség serpentinutjáról a mélységbe zuhant. Az autóbuszban helyet foglaló utasok közül huszan meghaltak és többen súlyosan megsebesültek.

A szerencsétlenség részleteiről bővebb értesítés ezideig nem érkezett.

Kinos botrány a pesti utcán

IFJABB HORTHY ISTVANT INZULTALTA EGY TISZTIVISELŐ

Budapesti tudósítónk táviratozza: Tegnap déli 1 órakor izgalmas jelenet játszódott le az Erzsébet-tér és Bálvány-utca sarkán, ahol egy motorkerékpáros fiatalember és egy utcai járókelő között összeszólalkozás, majd verekezés támadt.

Amikor a rendes menetsebességgel haladó kerékpár a Bálvány-utca sarkánál haladt, ép ebben a pillanatban lépett le a járdáról egy negyven év körüli férfi, aki a motorkerékpártól megijedt és durván ezt kiáltotta a kerékpáros után:

— Dögölj meg!

A motorkerékpáros erre megállította gépét, odalépett az utána kiáltó ismeretlen férfihez és rászólt: Mit mondott?

— Azt mondtam, — válaszolta az ember, — dögölj meg. Ebben a pillanatban

a motorkerékpáros barna bőrkeztyűs kezével arculvágta az őt sértegető férfit.

Az ütéstől a negyven év kö-

rüli férfinak felrepedt száján a vér, de a következő pillanatban visszautította a fiatalembert. A további jeleneteket csak az akadályozta meg, hogy hirtelen rendőr jelent meg és igazolásra szólította fel az affér két szereplőjét.

Az utcai járókelő megmondotta, hogy ő Schindler Nándor 36 éves magántisztviselő, mire a rendőr a kerékpáros fiatalembert szólította fel igazolásra. A fiatalember így válaszolt:

— Ij. Horthy István vagyok.

Miután a rendőr a tanukat felírta és felszólította őket, hogy haladéktalanul kövessék az V. kerületi kapitányságra, egyben felszólította az affér két szereplőjét

Teljes megegyezéssel végződött a Molnár-Fedák válópör

— Budapesti tudósítónk távirata —

Két nagy művész világhírnevén keresztül szenzációvá dagadt egy egyszerű bírósági kereset: Molnár Ferenc és Fedák Sári válópere. Hosszas felesleges izgalom és egy szenzációra éhes közönségnek türelmetlen kalandorok után ez a népszerű ügy visszaesett az ügyvédek kezébe.

A közben megindult kedvező menetű tárgyalásokat félbeszakítva jelentek meg a budapesti törvényszéken a tegnapi tárgyaláson Molnár Béla és Fábán Sándor dr. Fedák Sári képviselőjében és Polónyi Dezső dr. Molnár Ferenc nevében. Úgy az író, mint a művészről távol maradtak a tárgyalási terem szokatlan színpadától.

Malonyai Béla, a pör bírójának a tárgyalás megnyitása után megkérdezte az ügyvédeket, hogy van-e valami indítványuk.

— Igen, — szól Polónyi Dezső dr., — bizonyos események folytán arra kérem a törvényszéket, hogy

is, hogy kövessék őt az V. kerületi kapitányságra.

Elsőnek ifj. Horthy Istvánt hallgatták ki, aki elmondotta, hogy ő hallotta, hogy a Bálvány-utca sarkán valaki utána kiáltja, hogy dögölj meg.

Sértést senkitől sem tehet zsebre, ezért megállította gépét és felelősségre vonta az őt inzultáló férfit, mire az megismételte a sértő kijelentést, erre ő az illetőt arculvágta. Ezek szerint ő nem volt a botrány okozója és kezdeményezője, ő csak a becsületsértő kijelentésért akart elégtételt venni magának.

Horthy Istvánt rögtön el is bocsátották a főkapitányságról.

A kihallgatott tanúk valamennyien azt adták elő a kihallgatást eszközölő rendőrtisztviselő előtt, hogy ifj. Horthy István motorkerékpárja a rendes menetsebességgel haladt és nem ő volt a botrány kezdeményezője.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 250 —

BERLIN ... 12335 PARIS 2455 —
NEW-YORK 51757 PRAGA 1535 —
LONDON ... 2511 — B.PEST ... 7260
BÉCS ... 7291 —

* Ha elutazik külföldre, vizumot 24 óra alatt kap a Hegedüs Hirlapirodában.

* Dr Popovici Eneas, a fiatal jogászgeneráció egyik legszimpatikusabb tagja, ügyvédi irodáját Rimánóczy-utca 5. szám alatt megnyitotta.

* Villamos-baleset a nagypiacon. Könnyebb természetű villamos baleset történt tegnap este Nagyváradon. Tripa Filóp 65 éves napszámos kissé mámoros állapotban, közvetlenül a villamos vágány mellett haladva kis kézi kocsit tolt maga előtt. A nagypiac sarkán a rendes menetsebességgel haladó 18-as villamos elütötte a kis kézikocsit, a kocsival együtt borult az öreg Tripa is eszméletlenül elterülve a közúton. A mentők beszállították a közútházba, ahol csakhamar magához tért. Megállapítást nyert, hogy csupán könnyebb horzsolásokat szenvedett. A vizsgálat során tisztázódott az is, hogy a balesetet a villamos kocsivezetője nem felelős.

Október 12-én kezdődik

Váradon a szüret

A hegyközség választmányi ülése

A nagyvárad negyközség lakói dr. Zigre Miklós elnöklése alatt — ma délelőtt 11 órakor választmányi ülést tartottak.

A napirend megkezdése előtt elnök Géza alelnök indítványára a választmány jegyzőkönyvi szövegét szavazott Zigre Miklós elnöknek, akinek közbenjárására a város 30 ezer lej segélyt utalt a hegyközség utainak kijavítására és jókarban tartására.

A napirend első pontja volt az október 12-én kezdődő szüret kezdő napjának megál-

lapítása. A választmány egyhangúlag kimondotta, hogy a városi szőlőkben a szüretet október 12-én kezdik meg.

Ugyancsak kimondotta a választmány, hogy szeptember 27-én rendkívüli közgyűlést tartanak, amelyen megállapítják a szüreti munkások napszámát.

Végül elhatározta a választmány, hogy a szőlőprésadó eltérése végett átiratban fordul a városi tanácshoz.

Olcsó kávépótlék

1546-19

nem az, mely csak az
árban látszólag olcsó. A
minőség és kiadóság ad-
ják meg az áru értékét.
Ezen szempontokból a
„valódi Franck“-ot* már
évtizedek óta előnyösen
ismerik a világon min-
denütt.

* a kávédarálással.

Aszódihoz Sas-palotában

Friss HELLER bécsi csokoládé-
bonbon érkezett 1, fél és negye-
des dobozokban, ugyancsak Hel-
ler-féle Bitra-csokoládé, Capsa
Zamfirescu, Kandia és Melissa
friss csokoládé-bonbonok — Fü-
szerosztályomban friss nyolcféle
zamatú **pörkölt kávé** kapható

A közönség kényelmére Autójárat van Nagy- várad-Nagybáród között. Megáll Telegden és Etesden

Indulás Velencei sorompótól délután 4
órákor, Báródra érkezik 6 órákor. Indul
Báródról reggel 6 órákor, 8 órákor Vá-
radon van. Előjegyzéseket elfogad a
Hegedüs Hirlapiroda Telefon 458.

Arad-Hegyaljai fajborkimérés

Borzon Sándor, Regina Mária
(v. Széchenyi) éttermében, ahol
a hírneves Ransburg-féle pan-
kotai „BOKRETA“ bort mérik

Selyemernyőket

és batikolásokat izléses kivitelben
Budapestről érkezett munkaerővel
garancia mellett vállal

Hagyományos

villanyszerelő Reg. Maria(Bémer)-tér

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

KEDVES Lili, társaságban ma-
gáznom kell, itt azonban tegezni
foglak. Társaságban sok mindent
nem mondhatok el, még kettesben
sem lehetek őszinte, mert szalónó-
tok hideg és idegen. Lányszobád-
ba és lelkedbe nem engedsz be.
Ha legközelebb találkozunk, me-
gint udvariasak és kimértek le-
szünk és egyikünk sem fog emlé-
kezni arra, hogy szavanként négy
leért szerelmet vallok. Válaszodat
ugyanitt, legkésőbb szerdára ké-
rem. Sok csók Elemértől. 421

Gyermekkoszár Székénél, Plata Unirii 16.

HÁZASSÁG

BENŐSÚLNE ötszáz ezer lei
kézpénzzel rendelkező 26 éves
izraelita érettségizett fiatalember.
Teljes című leveleket „Discret“
jellegre Rudolf Mossehoz, Oradea-
Mare kér. 55

LAKÁS

KÉT szoba, konyha, előszoba,
fürdőszoba, mellékhelyiségekkel
kerestetik azonnalra, lehetőleg az
Alexandri (Teleky) utcán vagy a
környékén. Cím a Hegedüs Hirlap-
irodában. 425

BUTOROZOTT szoba fiatal em-
ber részére kosztal vagy anélkül
kiadó. A. D. Xenopol (Lakatos)
utca 17. 426

KÉT üres szoba különbejártal
átadó. Cím Hegedüs Hirlapiro-
dában. 431

ALKALMAZÁS

BOLTISZOLGÁNAK, nyomdai
segédmunkásnak vagy bármilyen
alkalmazásra ajánlkozom Minyó
László, Eliade Radulescu (Pál) ut-
ca 46. 389

GYERMEKSZERETŐ fiatal
lány, ki a varráshoz és kézimun-
kához ért, gyermek mellé ajánlko-
zik, vagy párna montirozást vál-
lal. Cimet a Hegedüs Hirlapiroda-
ba kér. 411

MOLNAR segédek keresünk,
Gazdák malma, Salonta-Mare. 418

ROMAN gépirónót azonnali be-
lépésre keresünk. Ivria biztosító
Alaea Romei (Deák Ferenc) utca
2. II.

JOBB leányt vagy asszonyt, ki
főzéshez is ért mindenestül keres
kis család, jó bánásmóddal. Schön-
feld, Alba-Iulia (Bunyitay) liget 46.
419

GAZDASSZONYNAK ajánlko-
zom magános uriemberhez. Huszár
utca 1. özv. Vorcsák Gyuláné. 428

MAGANYOS ur intelligens ház-
vezetőnöt keres falura, 27-én dél-
után 3-5 óráig jelentkezzenek az
érdekeltek a Palace szálloda por-
tásánál. 420

MINDENES szakácsné csak jó
bizonyítványokkal felvétetik. Stei-
ner, Strada Delavrancea (Ritoók
Zsigmond) utca 16. 424

ZONGORA órákat adok kez-
dőknek. Ugyanott gyakorolni is
lehet. Cím Hegedüs Hirlapiroda-
ban. 38

Ertesítés!

Szücs szalonomat

Bul. Reg. Ferdinand 14 sz. alatt
megnyitottam

Szalomban a legutolsó párisi creaciók alapján, mérték után készítik a
legmértányosabb árak mellett **női és férfi bundákat, sálakat,**
estélyi belépőket 2014 Mosse

STEFAN LAKATOS, Fourreur parisien

Registru Special Registru Personal
Lista de vânzare

15
hitelítve Lei fizetéként

Kaphatók a SONNENFELD papíráruházban

Gyári perzsa

jutányos árban rész-
letre is kapható 1800 Sternberg regisgkereshető
Bul. Reg. Ferd. 14

Argamun Spárta
stb., új szőnye-
gek perzsa min-
tájuk sikerült
vétel folytán

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ központban 2 parko-
szobás, fürdő és mellékhelyisé-
s, azonnal elfoglalható, 310
lei. Weisz Gizi, Matei Basa-
(Nyomda) utca 4.

GYÖNYÖRŰ mintájú gobelin
csón eladó. Cím Hegedüs Hirlap-
irodában.

FRANCIA szépirodalmi ka-
veket megvételre keresek. Cím
Hegedüs Hirlapirodában.

PERKÉ (közepes
alakra) plüss beléssel igen
áron eladó. Gerhardt és Fiam

IRODANAK, műhelynek al-
mas 1-2 szoba, a központ-
ban azonnal kiadó. Cím Rudolf Mos-
sánál.

ELADÓ 4 szobás, fürdőszob-
ával összes mellékhelyiséggel több
és 1 szobás lakások, butor-
ozott szobák vannak. Weisz Gizi, Ma-
teibasarab (Nyomda) utca 4.

ELADÓ 410 magán, bér és
sebb házak 30,000-tól 8,000,000
Házhelyek, szőlők, földbirtok
Toma Józsefnél 9-12-ig
3-6-ig Strada Tace Ionescu
rös-utca) 21.

HASZNÁLT zsákok vételét
eladását legelőnyösebben esz-
közölheti az Erdélyi Zsákköz-
pónál. Strada Cuza Voda (Szacs-
utca) 17.

RAKTARNAK vagy irod-
alkalmas nagy világos száraz-
lyiség központban kiadó. Ref-
tánsok „Raktár“ jellegre a He-
düs Hirlapirodában irjanak.

METEOR kályha kisebb üzle-
tialkalmos, eladó. Akadémia-utca
ajtó 2.

HOSSZUNAPRA Cion
plomban női ülőhelyet keres
Millerand (Arany János) utca
telefon 746.

FARAGOTT goblen garnit-
2 moket foteul, uriszoba csil-
egyszerű lámpák, széles henn-
eladó. Cím Hegedüs Hirlapiro-
dában.

KÜLÖNFÉLÉK

ZSIDO lyceumi tankönyvek
adók, főleg VIII. osztályosok.
Manastiri (Zárda-utca) 1. eme

A halál legyőzése

Az életnek évszázadokig ter-
jedhető meghosszabbítása.
(Makrobiotika) A vénülés
és az összes betegségek
leküzdése minden életkor-
ban, kizárólag természetes
úton. — 68 fejezettel bőví-
tett III-ik legnagyobb kiadás

Irta: **Bicsérdi Béla.**

Több praktikus étrendet is tartal-
maz.

Ára 200 lei.

Vidékre utánvétellel elküldjük.

Kapható a Hegedüs
Hirlapirodában,
Oradea-Mare.

Sonnenfeld Adott-nyomda r.

Utazás előtt okvetlen jöjjön beérdeklődni a Hegedüs Hirlapirodában